

Naša vas

Silvo Šinkovec

Gospa Mojca živi v petem nadstropju stolpnice v novem naselju ob robu Ljubljane. Ima tri otroke, je ločena. Vsako jutro vstane zelo zgodaj, da si privošči malo časa zase, za meditacijo, sprehod v naravo in telovadbo. Na poti domov se ustavi v bližnji trgovinici in kupi, kar je še potrebno za zajtrk. Potem postori vse, kar je nujno vsako jutro. Odhiti v službo. Po poti se ustavi v vrtcu in osnovni šoli, da odda otroke. V službi teče dan dokaj rutinsko. Dela je veliko, strank tudi. Popoldne se vrača po isti poti. Ponavadi zavije do svojih staršev, ki sta že starejša. Vesela sta njenega obiska, posebno še, če z njo pride kdo od otrok. Popoldne in zvečer je z otroki. Skoči tudi po drugih opravkih: nakupi, frizer, obisk sosede, knjižnica, zbor, prostovoljno delo. Lovi otroke po različnih dejavnostih. Skuša jim slediti, kje so in kaj se z njimi dogaja. Skuša ohranjati nekaj prijateljskih stikov.

Vsak dan hodi po isti poti, vsak dan obišče isto trgovino, isti kiosk, vsak teden je v isti trgovski hiši, na isti pošti, na isti banki, v isti cerkvi, v istem kinu, v isti osnovni in glasbeni šoli ... Če bi si pobarvala podplate, bi lahko zarisala svoje potke in jim sledila vsak dan. Ugotovila bi, da hodi skoraj po isti črti. Dan za dnem, teden za tednom, mesec za mesecem.

Na tej poti srečuje iste ljudi. Ponavadi rutinsko. Niti jih ne zazna dobro. Toda so dnevi, ko začuti, da tam za prodajalnim pultom ni samo prodajalka, ampak njej podobna gospa, ki se trudi s podobnimi vzgojnimi težavami. Tudi ona je ločena. Bori se z življenjem. In pokramljata. Razumeta se. Kdaj pa kdaj se ustavi v vrtcu in se pogovori z vzgojiteljico. Pripoveduje o njenem otroku. Čuti jo blizu. Na marsikaj gledata podobno. In si izmenjata poglede in izkušnje. Pred pošto sreča soseda iz bloka. Pripoveduje ji o svoji bolezni. Dogovorita se, da mu bo pomagala prinesiti kaj iz trgovine, če bo potrebno. Samo pove naj ji, ko bo potreboval. Tudi otroci lahko priskočijo na pomoč. V ponedeljek zvečer v skupini za ločene pove nekaj več o sebi. Zaupa jim svoje strahove, dvome in skrbi. Vsaj za trenutek se čuti povezano z drugimi. Razumejo jo.

Na teh rutinskih poteh se oblikujejo odnosi. Ne živi sama. Te poti predstavljajo njeno vas. V tej vasi so ljudje, s katerimi goji pristne odnose. In jih neguje. Rada bi jih še bolj. Rada bi jim posvetila več časa. Nekateri nimamo posluha za to. Ne želje. Drugi pa. Čuti, da gradi skrito skupnost, nevidne vezi povezanosti. To ji daje občutek, da z vsem naporom, ki ga nosi vsak dan, ni sama. So ljudje, na katere se lahko obrne, jim zaupa. Lahko jim nudi podporo. Dobi podporo od drugih. To jo pomirja. Jo dela bolj močno in samozavestno.

Zaveda se, da za vzgojo otrok ona ni dovolj. Tudi ustanove, kamor hodijo otroci, niso dovolj. Otroci potrebujejo vas. To so znanci, prijatelji, sosedi. Mojca ve, da le po odnosih bogata vas lahko ustvarja varno okolje za njene otroke. V tej vasi, v tej mreži odnosov tudi otroci spoznavajo odrasle ljudi, spoznavajo svoje vrstnike. Kot mama goji odnose zaupanja, tudi otroci doživljajo, da ljudjem v okolici lahko zaupajo. Ob njih se počutijo varne. In učijo se ločiti med tistimi, ki jim res nudijo varnost, so iskreni in dobronamerni, ter drugimi, ki tega občutka ne dajejo. Učijo se. Vas jih oblikuje.

Vsi živimo v svoji vasi. Danes vas ne pomeni več kopice hiš na podeželju. Vas so osebni odnosi, ki jih gojimo s sosedi, sorodniki, sodelavci, z ljudmi na naših rutinskih dnevni, tedenskih in mesečnih poteh. Isti obrazi. Vas se sestavlja. Vemo skupaj z Afičani, ki so to modrost izrazili v pregovoru: "Za vzgojo otrok je potrebna cela vas." Kako bogata po odnosih je moja vas? Kaj lahko jaz storim za svojo vas?